

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

ГОДИНАСХ БРОЙ №
e-mail: sinicdat@gmail.com

СОФИЯ, 16 – 31 ЮЛИ 2009 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

www.bg-patriarhia.bg

**Св. Андрей Кесарийски
ЗА ПОСЛЕДНИТЕ ОТ ЗЕМНИТЕ
ДНИ НА СВ. ПРОРОК ИЛИЯ**
стр. 4

**ОТ С. ОРЕШАК ДО ПЛОВДИВСКИЯ
МИТРОПОЛИТСКИ
ПРЕСТОЛ**
стр. 5

**ТЕХНИКА И ЕТИКА
КЛОНИРАНЕ НА ЕМБРИОНАЛНИ
КЛЕТКИ**
стр. 6

Св. пророк Илия

„Св. пророк Илия“. Руска икона от първата половина на XIX в.

Свети пророк Илия живял през IX век преди Христа, бил помят на Аарон и родом от гр. Тесви, Галилея. „Илия“ в превод от еврейски значи „крещост Господня“ и той самият се покаял крепост, твърдяна на вратата в Едмунд истинен Бог. По негово време царуващите Ахаз и жена му Изабела построяли храм на елзаческото божество Ваал и заставали народа да му се покланя, като започнали систематично да преследват служителите на истинния Бог. За възмущаване на многопоклонниците свети пророк Илия с молитвата си заковал небето и то три години и половина не дало никаква дъжд, за което пророкът бил много преследван.

За да покаже още по-силно силата на истинната вяра, пророк Илия предложил на цар Ахаз и в Валовите жреци да извършат жертвоприношение на пла-

нината Кармил и чиято жертва е със силата на правимата вяра, неа Бог да приеме чрез огън небесен. Ахаз се съгласил и жертвите били заклани. Но капризно е момиян Валовите жреци – нищо не се случило. Тогава пристъпил пророкът и веднага след молилата му симен огън палнал от небето и изгорил не само жертвата, но и камъните под нея, и водата наоколо. Народът като видал небесното съдействие, се поклонил доземи на Истинския Бог и обилен дъжд напоил земята.

Свети пророк Илия проповядвал 25 години и още преди да вкусат земята смърт, когато един ден бил с ученика си Емсия край р. Йордан, бил грабнат на огнена коламенца и вынесен при Бога в душа и тло: „И видоха то одадем синове пророчески, които бяха в Иерикон, и казваха: Именният дъжд сме върху Емсия. И имложа насрещи му, поклониха му се доземи“ (4 Цр. 2:15).

ЮБИЛЕЙ 130-годишнина на хора на столичната катедра „Св. Неделя“

Псаломевецът възкликва: „Пейте на нашата Божия Бог – пейте всички рабаго!“ (Пс. 46:7-8). Слава Богу, че вече 130 години продължава това славословие от хора при столичната катедрален храм „Св. Неделя“, който до днешно време е един от гравите църковни хорове в България и първият хор в София. Той е основан през 1879 г., неговият създател Освобождението от големия музикален десет, педагог, диригент и общественик Николай Иванович Николаев (1852-1938), който живял в Болград (Бессарабия) у нас по покана на Марин Дринов, по това време министър на Народното просвещение, заедно с част от свои мъжко хор при Болградската катедрала и започва църковно-просветна дейност в храм „Св. Неделя“. И. Николаев раководе катедралния хор от 1879 г. до зловения атентат в църквата на 16 април 1925 година. Поради факта, че той е един от най-видните и заслужили културни дейци у нас след Освобождението в продължение на повече от половин век, не спомена някои най-важни моменти от неговия живот.

Николай Иванов Николаев е роден в Болград (Бессарабия) на 8 октомври 1852 г. в семейство на почтени и просветни родители. Баща му е записал Кишиневската духовна семинария. Работил е под църковното ведомство още като учител. Бил е главен певец в болградската катедрала „Преображение Господне“. Дядото на Николаев е бивш свещник на името Николай и също е учителствал. Той е преествител от гр. Брестово, Пловдивско, в Бессарабия заедно с

онези българи-бежанци, които напуснали своите бащини огнища поради турските жестокости след руско-турската война от 1812 г. Майката на Николаев, Ирина, също е българка – дъте на бежанци от град Брестово. Паровоначалното си образование Н. Николаев получава в Болград. Посещавал известни диригентски курсове на прилежащата катедрала в Кетбург и учи в Одеското музикално училище. След 1871 г. взима уроци по хармония при руския педагог и диригент Фьодор Шваркович, който бе колебавил по посочва за свой зам-

гарин от турско робство. По време на едно посещение в Болград Кишиневският митрополит Павел, съпровождаван от катедралния си хор, се впечатлявал от изкусното пение на Николаевия хор и след богослужението пред всички богомолци се обрнала към диригента с думите: „Образно, че вие имате так така прехрашен хор, не бих пожелал да дождам само“. По-късно, преди отпътуването на Николаев за България, митрополит Павел благославя младия диригент и му подарява оригинала на неслетения концерт „Тебе Бога хваляме“ по текст на св. Амв-

местник като диригент на хора при болградската катедрала. Така през 1873 г., само на 21 г., Николаев вече има свой хор и равнина година църковно-просветна и просветна дейност. През 1875 г. младият диригент и учител вече е назначен за директор на основното училище в Болград, учител по песне и главен певец на болградската гимназия в града. Освен това участвал в Болградския клон на Тайния революционен комитет, председателствал от Любен Каравелов, изпълнявал отговорни поръчения и подпомагал активното задграничната борба за освобождението на Бъл-

гостия Мисловския, написан от неслетения талантлив композитор по случай приемането на турската крепост „Имамат“ от руските войски в Болград, изведен от Суворов през 1790 г. (гр. Имамат е близо до Болград). От софийската катедрала „Св. Неделя“ този концерт се разпространява у нас, в Русия и по целия свят. Въпреки задръжките от семесен характер и унижения от всички страни, И. Николаев, верен на религиозното си, приема покана на Марин Дринов и идва през 1879 г. в свободна България. **На стр. 7**

ЧИНИКА

Започна основен ремонт на 100-годишен храм в с. Крушаре

На 27 юни Негово Високосекретенство митрополит Иоанкий посети село Крушаре, Сливненска епархия. Поводът за това посещение бе започването на основен ремонт на храма „Света Троица“ след Тръпещавата 2010 г. се напълняват 100 години от неговото построение. Срещната за ремонта са осигурени от бизнесмените г-н Стефан Стефанов, кой-

то е роден в Крушаре, и г-н Петър Начев. Отпуснати са 5000 лева и от Дирекция „Ремонт-поддръжка“ при М.С. Чоковен

чрез общината управителят на обекта г-н Сивен и ж-н Христина Чолакова. При стартирането на ремонта проследява дарителите, много православни християни от Крушаре и г-н Николай Цонев, които дариха на храма пълен комплект църковна утвар.

Називане се в Божията помощ при следващата година да отприщават тази кръгла годишина на храма.

Новобоснетен храм в с. Малък Чоковен

На 29 юни, когато Православната църква чества паметта на светите апостоли Петър и Павел, Негово Високосекретенство в Сливненският митрополит Иоанкий осети новостроения храм в с. Малък Чоковен, Сливненска община, посетена на този ден двама свещеници на Христова Църква. След това армията отслужи първата света Литургия в новия храм.

На тържеството пристъпва стотиния православни християни от с. Малък Чоковен, околните села и от гр. Селище. Село Малък Чоковен се намира на 15 километра източно от гр. Сивен. В това място няма икономско селище нито не е имало православен храм. Идеята за построяването му е на местните жители.

На 1 юни 2006 г. митрополит Иоанкий осети терена и положи основен камък за градежа на храма. Проектът е направен от архитект Ставимиър Димитров от Сливен.

ви, а средствата са дарени от фирми, организации и частни лица.

Във светата Литургия Негово Високосекретенство произнесе пламенна реч за живота и претърпяните страдания от светите първоучители апостоли Петър и Павел по време на техните пътувания за разпространяването на Христова вяра. Владика напомни на присъстващите, че в днешно време са се появили много лъскавичи и призова православните християни да не се поддават на техните лъскавичи, а да пазят земята на очите си отчуждени от лъскавичата вяра. Митрополит Иоанкий поздравя жителите на селото с новия храм и им пожела много здраве и благополучие.

Домкианите се бяха поразяващи и предложа скромни обекта всички присъстващи.

Обновен храм в с. Малък манастир

На 30 юни – Свобор на светите славни и всеакили 12 апостоли – митрополит Иоанкий отслужи света Литургия в храм „Св. Георгия“ в с. Малък манастир.

Евловска община, и извърши обновление на храма след направения основен ремонт. Митрополитът отслужи с официално „акосное“ енорияска свещеник

протоерей Николай Кланков, а в храм на светата Литургия връчи специална грамота на основния дарител за ремонта на храма – г-н Кольо Тоауров.

вота в света излюди хрехт, смъртта и болестите. Но Господ не оставя творението на Своите раба.

„Той вие върну Си нашите немощи и повесе болестите“ (Мат. 8:17). Невъзможно е, да не сме смеявали в ада на нишата болест. Той слезе дори и в ада, за да го изпълни със Своите сици и да унищожи болестите от греха и смъртта. Св. Козма и Дамиян като верни Негови сицидести даром ни дават тази лекота от благодат и нека по техните молитви Лекарят на лекарите Господ Исус Христос, да дарува здраве на душите и телата ни и вечно живот.“

Нов свещенослужител в Софийска епархия

На 5 юни в столицата митрополит е свещенослужител в Софийска епархия „Св. Неледа“ по време на светата Литургия бе ръкоположен нов свещенослужител на Българската православна църква. С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Максим ръкоположено е избраното от Негово Превосищенство Зенелоски епископ Ионко, викарий на Софийския митрополит.

Антон Вячавлов и свещеник Николай Цонев. Новоръкоположеният свещеник Петър Грозев. Високосекретенство г-н Баняк, Софийско. Завършил е Софийската духовна семинария „Св. Ионя Райска“ и Богословски факултет на СВ „Св. Климент Охридски“. На 16 юни 2008 г. е ръкоположен за дякон в храм „Света Троица“ в столицата хг. „Нажда“. Става митрополитско дете преминава в храм „Света Неледа“.

След храмовия празник на митрополитския празник на 20 юни 2008 г. до извървяването на свещеник Петър Василев не проляха служебното си „Св. Служение“ в София.

Нов ректор на Софийската духовна семинария

На 2 юни, по време на заседание на Светия Синод на БПЦ, Негово Високосекретенство заседава и провешта ариерска комисия Негово Високосекретенство Русенски митрополит Нефит, в присъствието на асесияния ректор Негово Превосищенство Велички епископ Сионий, връчи мандата на новия ректор на Софийската духовна семинария – Негово Високосекретенство архимандрит Сергей (Шанков).

По-късно същия ден архимандрит Сергей бе официално радудан в Семинария и встъпи функциите в новото си служение. Превосищенство Велички епископ Сионий го запозна с обхвата на с и непоследствателни задачи, свързани с продължението на примените изпити.

В 4-честията преснета праша на Светия Синод на БПЦ Негово Високосекретенство Старагорски митрополит Галактион. В присъствието на преподавателите и служителите той благодари на досегашния ректор епископ Сионий за положението в продължение на повече от десетлетие трудове за развитието

на Софийската духовна семинария и представи новия ректор Негово Високосекретенство архимандрит Сергей, пожелавайки му успешно и благодатно служение за полза на просветното дело на Българската православна църква.

Негово Високосекретенство архимандрит Сергей завършил Софийската духовна семинария „Св. Ионя Райска“ в гара Черепиш и Духовния академик „Св. Климент Охридски“ в София. Бил е преподавател в Семинария в Черепиш и продължение на осем години. През 1983 г. е ръкоположен за свещеник и Духовния академик „Св. Климент Охридски“, Старагорска епархия. На 3 март същата година е изведен в архиерейското достоинство.

В периода от 1 декември 2005 г. до края на месец юни 2009 г. е ректор на Пловдивската духовна семинария „Св. Кирил и Методий“.

Нов ректор на Пловдивската духовна семинария

На заседанието от 2 юни 2008 г. Светия Синод в пълен състав утвърди за ректор на Пловдивската духовна семинария „Св. Кирил и Методий“ протоерей Добримир Костов, протосекретар на Пловдивската света митрополия. Ръшенето вляза в сила от 2 юни т. г. (Протокол № 29 от 2 юни 2009 г.).

Отца Добримир Костов е роден през 1975 г. Завършил е Пловдивската света семинария през 1995 г. е първия випуск след възстановяването ѝ. През 2001 г. е ръкоположен за свещеник от тогавашния Пловдивски митрополит Арсений. Служил като енорияска свещеник в селата Череш, Ореш и Добристан в Асеновградска духовна епархия, а от 2004 г. е председател на храм

„Свети Димитрий Мироточива“ в Асеновград.

През 2002 г. завършил Богословския факултет на СВ „Св. Климент Охридски“ от Пловдивския университет „П. Хилендарски“ по Литургика в същия факултет.

От 2 юни т. г. проф. Добримир Костов изпълнява длъжността изгуми на Араповския манастир „Св. Неледа“ и елюменарски ефермери на Мулдавския манастир „Св. Петка“.

От 18 май 2008 г. е назначен за протосекретар на Пловдивската света митрополия, а от септември същата година е и председател на митрополическия храм в Пловдив „Св. Марина“.

Новоръкоположен свещеник в Ловчанска епархия

На 5 юни в катедралния храм „Света Троица“ в митрополит Гавриил ръкоположен е свещеник сици джон Димитър Крушев Понтеаса от Ботевградска духовна епархия.

Непосредствено преди извървяването на таинственото дяконство бе доведен през архидиакон от всеблагословения митрополит Георгиер Емил Якимов от Етрополския манастир и свещеник Николай Кланков от катедралния храм „Света Троица“.

Св. Лигурия в боинчания параклис в МБАЛ-Русе

На 1 юни почитаме паметта на св. бесерубианска Козма и Дамиян, които са постраждали за Христа в Рим през 284 г. Параклисът в МБАЛ-Русе, носещ такова име, от сутринта принася живото благославие, лекарски персонал и болни, които бяха дошли с нажда в врати в селата и барата Помоз на светите лечители Козма и Дамиян. Светата Литургия беше отслужена от русенски свещеници. В благославянето участваха и много болни и наскоро оперирани, за които върната се оказва по-силна от болестта и страданието.

Свещеник Добримир Димитров в проповедта си каза: „Болестта е впитание в нашия живот, тя е споредно от отделнието ни от Бога в онава прастаро време, когато Ана и Ева изляха да живент нещасливо от Животосладост. Чрез такова отделение от Извора на Животосладостта“

130-годишнина на хора...

От стр. 1

Тук веднъж получава написане за учено по песне в Първа софийска мъжка гимназия (тази длъжност изпълнява до 1929 г.) и основава първия мъж хор при катедралния храм „Св. Нелеза“ в София. Съставът с едни от първите църковни хорове в България, наред с хора на Яно Мустакан и парвата Преображение в Господне“ в Свищов, основан през 1868 г., и хора при катедралния храм „Света Троица“ в Русе, основан през 1870 г. от Тодор Хаджиставев.

Трябва да се поизертат, че Софийският катедрален хор състав явява първият хор състав в столицата. И сега, когато тържествено отбелязваме неговата 130-годишнина от основаването, всъщност не четваме 130 години хорово дело в София. С пословицата ситуираща Н. Николаев създава и ръководи още: първия смесен граждански хор, наброяван 80 души, в южния край и Алеско Константинов; първия студентски хор при Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ученически хор при Първа софийска мъжка гимназия. Вечека негови хора стават учители за подготовка на бъдещи дириженти и певци: Атанас Балев, Атанас Буковински, Иван Вулиц, Стефан Максимовски, Цветан Каравелов, Петър Златовитов, Маря Фрагетва-Христова, Мария Хаджибалева, Елена Антонова, Маря Василева и много други.

Още от създаването си Софийският катедрален хор извършва не само църковни и концертни изпълнения, а участва във всички граждански тържества, значими събития и концерти. Първите му изпълнения са в залата на Народното събрание, а по-късно на сцената на „Славянска бесеса“.

Ще спомомя само някои по-важни участия: велики концерт и тържества по врсество на княз Александър Батемберг; покровител на княз Фердинанд през 1887 г.; при осъществяването на железницата София – Русия (1897 г.); при осъществяването на българския храм „Св. Стефан“ в Цариград (1898 г.); при сватбата на княз Княз Фердинанд на княз Александър – 25 години екзархийско служение и на неговата кончина през 1915 г.

Няколко отнаправления на 80-годишния юбилей на княгиня Клементина през 1897 г., като по време на концерт на Н. Николаев са направени живо от нея с вензела ита с брилянти.

През 1901 г. по покана на Варненския и Преславския епископи е направено лично от нея с вензела ита с брилянти.

Участва през 1902 г. по време на Шиншевските тържества за осъществяването на храм-паметника и покровителство на великия княз Николай Николаевич, генерал Столетов, Драгомир, граф Игнатиев и други висшестоящи гости; при осъществяването на храм-паметника „Св. Александър Невски“ през 1924 г. и много, много други.

Успоредно с дейността си на хорен диригент Н. Николаев участва активно в редица музикално-културни инициативи в страната. Той е едни от иноваторите на Българския музикален съюз през 1904 г.; едни от основателите на Първото българско музикално училище през 1904

г., перенало по-късно в Държавна музикална академия и много други, а и тукто и още и побозител на Народната опера през 1907 г. Една от последиците му инициативи са приобщиаване на българските песни към хоровото дело през издаването на песените през 1924 г. на сборник „Църковни песенници“ за начинаещи хорове.

За големите си заслуги при своята повече от половинковниа музикално-обществена дейност Н. Николаев многократно е награждаван с различни български, руски и румънски ордени и медали. Невистият, големо с личното признание не само у нас, но и в чужбина. Ускиско да гитираме мнението на големия руски музиколог, хор диригент и композитор Степан В. Смоленски, изказано през 1906 г.:

„Вие (българите) имате един много добър, трудолюбив и обичащ работата си регент (диригент). Той е г-н Николаев. Дуже у нас – в Русия много мълово ще срещнете такъв способен, предан на делото на църковната музика регент. А нашето дело е тъй благородно, а него човек намира простор, какъвто в нищо друго общо не може да намери. Душата на човека, чрез славословието при Веселинието, се връща към своето начало, а това за нас е най-голямата наслада. Спасителят ни е посочил стрясаните в труден път на спасението, а църковните сладкопение: Йоан Дамас-

кин, Йоан Кукузел, диакон Роман и много други, а и тукто и още и побозител на Народната опера през 1907 г. Една от последиците му инициативи са приобщиаване на българските песни към хоровото дело през издаването на песените през 1924 г. на сборник „Църковни песенници“ за начинаещи хорове.

В редицата музикални публикации, обучени от Николаев, той дава и собствените дела: пет дишери и двама синове с подчертания музикална дарования. Големият му едни много заслужават български диригент и композитор Апостол Николаев-Струмски, ръководил дълги години хора при храм-паметника „Св. Александър Невски“ (1924-1936).

След достойно изпълнение смеде, изрече и обществено дело Николаев се представя в Господа на 19.08.1938 година.

След властваневането на храм „Св. Нелеза“ през 1933 г., диригентите са: брата Михаил и Йордан Милошев, Никола Сетков и Яким Поповлев. От септима на 1948 г. до март 1991 г. диригент на мъжките катедрален хор е изтънчатият музикант-богослов Иван Куртев (1911-1996). След него ръководството на хора се поема от Кирил Попов (с 1955 г.), който през 1985 г. е назначен в храма като помощник-диригент, а когато през месески юни 2000 г. приема месески юни 2000 г., написано през 1999 г. от протоиерей Кирил Попов (тогава диригент на хора) и посветен на 2000 г. от Рождество Христово.

Настоятият командант на Софийският катедрален хор „Св. Нелеза“ се посвещава на 130-годишнината от основаването на хора и благославената 95-годишнина на Негово Светейшество Максим, митрополит Софийски и патриарх Български.

Трябва да се отбележи, че Божията помощ и общи усилия преди 10 години излезе първият командант на катедралния хор, поснетен на 2000-годишнината на Негово Христово. Последва и втори албум с рождествени църковни песенници и колелни песни от 1987 г.

Запамет за този нов командант на мъжкия катедрален хор с главен диригент проф. Мировал Понсавай (псалом 132) на Михаил Ипотоливан Иванов (1859-1935), както и „108 псалма“ с автор Николай Кедров – дин (1906-1981).

През Македония“ в края на командантския псалом тържествено псалом „Сей гирещин“ на Стефан Петровски от 1887 г. на проф. Иван Керемидчиев, Кремена Ангелова и Павел Стефанов.

Посветената, която са възключили, това е лелино издание, са православни хора многократни творби на български, руски и сръбски автори от XVIII в. до наши дни. Началото музика „Монологист“ за Негово Светейшество патриарх Максим, специално написано през 30 години от поенте Димитър Димитров (р. 1943 г.). Следват две творби на големия български педагог и композитор Георги Малчев (1925-1983) – „Пролар на свещта брата Кирил и Методий“ и „Достойно ест“ (Български русес). Друг наш съвременник – Георги Арнаудов (р. 1957 г.), е представен с три хвалитни стихирни от служба на св. Велика Нелеза. Следва писаното-наменето „Вкусите и видете“, написано през 1999 г. от протоиерей Кирил Попов (тогава диригент на хора) и посветен на 2000 г. от Рождество Христово.

тово и 120-годишнината на катедралния хор. В по-голям псалом зима „Свете тихий“ на младия богослов Стоян Малинов (р. 1972 г.); проф. Александър В. Николевски (1874-1943) е представен с молитвата на св. Симеон Богосриец „Наше отпущение“; Следват песенниците „Където ест“ и „Свете тихий сониние“ на сръбския композитор Стеван Малинов (1856-1941) – „Разбойнички българуариние“ на Павел Верковичев (1819-1876) – едно от най-популярните песенници на велики четвъртък; „Се чето добри“ (псалом 132) на Михаил Ипотоливан Иванов (1859-1935), както и „108 псалма“ с автор Николай Кедров – дин (1906-1981).

През Македония“ в края на командантския псалом тържествено псалом „Сей гирещин“ на Стефан Петровски от 1887 г. на проф. Иван Керемидчиев, Кремена Ангелова и Павел Стефанов.

Посветената, която са възключили, това е лелино издание, са православни хора многократни творби на български, руски и сръбски автори от XVIII в. до наши дни. Началото музика „Монологист“ за Негово Светейшество патриарх Максим, специално написано през 30 години от поенте Димитър Димитров (р. 1943 г.). Следват две творби на големия български педагог и композитор Георги Малчев (1925-1983) – „Пролар на свещта брата Кирил и Методий“ и „Достойно ест“ (Български русес). Друг наш съвременник – Георги Арнаудов (р. 1957 г.), е представен с три хвалитни стихирни от служба на св. Велика Нелеза. Следва писаното-наменето „Вкусите и видете“, написано през 1999 г. от протоиерей Кирил Попов (тогава диригент на хора) и посветен на 2000 г. от Рождество Христово.

тово и 120-годишнината на катедралния хор. В по-голям псалом зима „Свете тихий“ на младия богослов Стоян Малинов (р. 1972 г.); проф. Александър В. Николевски (1874-1943) е представен с молитвата на св. Симеон Богосриец „Наше отпущение“; Следват песенниците „Където ест“ и „Свете тихий сониние“ на сръбския композитор Стеван Малинов (1856-1941) – „Разбойнички българуариние“ на Павел Верковичев (1819-1876) – едно от най-популярните песенници на велики четвъртък; „Се чето добри“ (псалом 132) на Михаил Ипотоливан Иванов (1859-1935), както и „108 псалма“ с автор Николай Кедров – дин (1906-1981).

Празничен концерт, посветен на 130-годишнината от основаването на хора

нале на първия църковен хор в София след Освобождението. Той, добри за създаване на хора и след първи диригент, големия музиколог рец, педагог, диригент и общественик Николай Ив. Николаев (1852-1938) и неговите следовници.

хора-воиер под диригентството на настоящия му ръководител, професор Мировал Понсавай. Бива представени църковни песенници от съвременни композитори, някои от които биват в небоязнения дух на 130-годишнината от създаването му и 95-годишнината от рождението на Негово Светейшество.

В края на концерта патриарх Максим ще издаде благодарствено на предговорите на музикално-обществените, сподобен епископскио Мика Малева и на неговите общественици за усртно му служение, също и на служилите при храма и приветстват Български дишери и певци, допринесли за такава благочестно обучение на катедралния хор. Както отпраща първосветелството си благодарствено писмо Велики тук, патриархът може да преброе многолетно позу“ (8).

В отговор на това приветствие сподобихом епископскио Мика Малева и проф. Понсавай отпраща този му благодарствено писмо Велики тук, патриархът може да преброе многолетно позу“ (8).

На 6 юни вечерта в салона на Софийската света митрополиса с благославеното на Негово Светейшество Максим се състоят празничен концерт. На програмата са включени 130-годишнината от основаването на хора към митрополитския катедрал „Св. Нелеза“.

На тържеството присъства Светейшият Български патриарх и Софийски митрополит Максим, който се посветен в 3 часа с многократни псалми, изплетено от хористите на „Св. Нелеза“ и присъства.

Вместилните муз. в които израза заробовителство, че Софийската света митрополиса е домкина на това празнично събитие, присъзие Епископскио Мика Малева и проф. Понсавай на Софийската митрополиса. Той представя многократно хора и дава отпраща благодарствено писмо Велики тук, патриархът може да преброе многолетно позу“ (8).

В отговор на това приветствие сподобихом епископскио Мика Малева и проф. Понсавай отпраща този му благодарствено писмо Велики тук, патриархът може да преброе многолетно позу“ (8).

В отговор на това приветствие сподобихом епископскио Мика Малева и проф. Понсавай отпраща този му благодарствено писмо Велики тук, патриархът може да преброе многолетно позу“ (8).

Манастирът „Копорин“

Едва когато стигнем до светите порти на манастира „Копорин“, пред погледа ти се разкрива неговата красота – скъпан в долина, обграден отвсякъде с възвишения, които като съществена крепост го крият от погледа на случайните пътници. А над портата те посреща надписът: „Благословен е ижешият в нас Господне“.

Храмът на манастира „Манасия“

зоват „Манасия“, вероятно заради прозвището Втори Манасия, което Стефан Лазаревич получава заради любовта си към писаната на византийски писател.

Под покровителството на княз княголюбен манастирът станал просветно средно, кактото дотогава в Сърбия не е имало. Тук възникват г.нар. Ресавска школа и едновременно правене. Голяма заслуга за това

Манастирът „Манасия“, отвътрешен изглед

турската война през 1683-1699 година.

Двестадеветсет век завара манастира „Копорин“ разрушител и запустял, без монашеско братство. Но светицата сама заявява своята святост и постепенно към нея започват да прибавят все повече страдания, които стават свидетелства на дивни чудеса. Известни са и някои свидетелства за появата в манастирската църква на сила светлина, която се възпалва към небето. Но обновяването започва едва в последната четвърт на XIX век, когато народът започва да принася масово към обителта отвори от най-отдалечените краища на Сърбия. Свещеници идвали тук със своите зноминации, за да им четат молитви.

През 1880 г. в обителта се поселив иеромонах Йоанкич и събрал братство. Постепенно манастирът е обновен и в общи начин възвръща първоначалния си облик.

„Копорин“ остава манастир само до 1958 г., когато схигомену Сара (Джукетица) идва със своето съестричество от манастира „Челик“. Тя предприема усилен градеж на манастирските сгради и частично обновяване на манастирския храм. Извършва се консервация и реставрация на стенописите в храма. По време на консерваторската работа през 1977 г. под ктиторските фрески е открита гробница с мощи. През 1980-1983 г. е благоустроено на патриси Грешан моштите са изследвани, направена е и ДНК-експертиза. Околноватото аклюкноне, се моштите принадлежат на свети десет Стефан Лазаревич.

Шест години до-следно, на 15 октомври 1989 г., моштите са пренесени в манастирския храм.

След изгнанието Сара ръководството на манастира поема изгнанието Серафима. Тя в манастира се подготвява за поклонение в воюгитоната тябла на централната част на храма. Специална тябла указва името на светицата, гозитане на откриването на моштите и на тяхното изследване. Въвруковача са поклонение короната и мечът на княза. Докато архиепископ миловидна миловидна Манахия Н с неизчерпаемо дар слово разкава за историята и забележителностите на манастира, иеромонах Сава неуморно благовославя поклонниците при моштите на свети княз, помазва ги с слези от гърданата на два кандидо и четне молитва на южнадеште се. А потокът от поклонници не сква.

Преди няколко години в манастира „Манасия“ („Ресавия“) е открит гроб на царствена особа. Някои учени смятат, че това са скъпите останки на княз Копорин, а не моштите, които се съхраняват в манастира „Копорин“. Кава е истината – Бог знае. Вероятно бъдещи и по-задълбочени изследвания ще я установят по безспорен начин. Но единствено за светлицата са чудесата. Свети цар Давид казва: „Дивен е Бог в Светите светици“. С него ще се съгласят и множеството поклонници, отпращащи молитвите си към свети праведен десет Стефан в поустрията от него „Копорин“.

По Божий Промисъл съхраняването там свети моштите сами себе си възвизни и прославени с много чудеса, най-голямото от които е възкръсването на манастира от руините. Днес той е сред най-красивите манастири в Сърбия и непресъхващ извор на истинска духовност с слава Божия и за духовна радост на посетителите си.

Текст и снимки: **Александра КАРАМИХАЛЕВА**

МАНАСТИРИТЕ „КОПОРИН“ И „МАНАСИЯ“ В СЪРБИЯ

Вътре всичко – потъналите в цвста и зеленина кокетни манастирски сгради, привлекателната тишина на храма и гостоприемните монахи – скъпан с потържване на тези думи. Нависко в тази обител човек усеща Божие благословение.

„Копорин“ е съграден от десет Стефан Лазаревич (1377-1427), който издига манастира от бити изгнанието на Неманите и на Сърбия. Десет Стефан, наричан още Високият, с син си на св. княз Лазар и княгиня Милица. Той е неспрямо мачо, когато баща му загива мъченически в Косово, браенки сърбите земни от турските нашественици. Княз Стефан заедно с майка си княгиня Милица и брат си Вук пренасят моштите на княз Лазар от Прищина в манастира „Раваница“ през 1391 г. Свта отлегалата в княгиня Милица в манастир, едва 16-годишният младият княз посема сам владетел над сърбите земни като васал на Баязид I – убиеца на баща му.

Византия е в благочестие и чистота от две монахини, оставили трайна следа в сърбската средновековна култура: майка му – княгиня Милица (в монашеството Ектена), и милозана Евфимия (в монашеството Евгеня), и двете по произход от Неманите. Целата им са увесочени от Григорий Цамбак в „Слово за пренасяне моштите на св. Петка Търновска“, в което е отразена историческата действителност след падането на Търново (1393 г.) и Видин (1398 г.), когато двете вдовици-монахини донасят моштите на общобългарската светлица като залог за спасение на сърбите земни от турското нашествие.

Како владетел десет Стефан се стреми да запази и утвърди у своя народ светата православна вяра. Къпур е на много пътища и манастири, межко „Копорин“, „Каленич“ и здубачица му – манастирът „Ресавия“ или „Манасия“.

Строенът на „Ресавия“ започнал през 1407 г. До XVII век манастирът се нарича „Ресавия“ по славеномното близко селище, след това имените патемници го на-

Византийските стени на манастира „Манасия“

има българският книжовник Константин Костенечки, намерил подосан при десет Стефан, както и много други духовници и книжовници от Византия и България, избягали от турските нашествия. Получил изключително добро образование, десет Стефан не само шедро подпомага и покровителства изкуствата и книжовността, но и сам е автор с множество значими за средновековната сърбска литература произведения. Летописите свидетелстват, че той е бил и преводчик от гръцки език – превел е есхалогично-познатата алегория „За благодите аргемента“, приписвана на Льв VI Мъдря (886-912), вероятно в периода от 1400 до 1407 г. Местно оригинални произведения десет Стефан пише между 1402 и 1412 г. Те са били запазени в Лазаревич, писан за него и частично запази негов авторът. В Сърбияа князът философи, богословски и научителни слова. На десет Стефан се приписват: „Надгробно ридание над княз Лазар“, частично запазено в препис от XV в., надпис на Косовския сайт, „Слово за любовта“, множество дари-тележки грамоти с автобиографичен характер, които свидетелстват за ктиторството му.

В течение на годините манастирът „Копорин“ многократно е опожаряван и разорван, така че не е оцеляло много от старините му. Най-значимата запазена светица е ръкописът на дяков Дамия от 1453 г., подписан под името „Копорински летопис“.

Но онова, което погортите и времето не са успели да заличат, е фактът, че тази древна обител от съградилето си до днес е била непресъхащ извор на Божията благодат. Дери във времето, когато манастирът е бил разорен и пуствещ, много страдания и южнадеште си са прибегвали за помози и са намразли там изпеление за своите духовни и телесни немощи.

Предполага се, че манастирът е първия път е пострадал по времето на патриси Йон Катуња (1592-1614). Това е времето, когато моштите на свети Сава са поднесени при Врачар, а много църкви и манастири в Сърбия са опустошени. Имята податки, че манастирът е пострадал тежко и по време на ерското преследване при патриси Арсений Чернович по време на австро-

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2009 г.

„Църковен вестник“

1 година	25,00 лв.
6 месеца	12,50 лв.
3 месеца	6,25 лв.
ед. цена	0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЈАТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 987-56-11, тел. факс 980-30-16
МОЛ. Танка Тивичка Христова
e-mail: siniodat@gmail.com

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Работни не се правят.

Банковска сметка на Синодално издателство на БИЦ
УниКредит Българска АД – АБНГ
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRRG6F

Сумите да се вкарват в пощенски ящик или на банковна сметка,
в които да не е включен пощата и в пощенския код на получателя!

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за бижутен нужди.